



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2019. november 7.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 655/2014/EU rendelet – Ideiglenes számlázárolást elrendelő európai végzés – Az 5. cikk a) pontja – Kérelmezési eljárás – A 4. cikk 8–10. pontja – A »bírószági határozat«, a »perbeli egyezség« és a »közokirat« fogalma – Ellentmondással megtámadható, fizetési meghagyást kibocsátó nemzeti végzés – A 18. cikk (1) bekezdése – Határidők – 45. cikk – Rendkívüli körülmények – Fogalom”

A C-555/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Sofiyski Rayonen sad (szófiai kerületi bíróság, Bulgária) a Bírósághoz 2018. augusztus 30-án érkezett, 2018. augusztus 16-i határozatával terjesztett elő a

K. H. K.

és

B. A. C.,

E. E. K.

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: M. Safjan tanácselnök, L. Bay Larsen és C. Toader (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Európai Bizottság képviselőiben I. Zaloguin, M. Wilderspin, M. Heller és C. Georgieva-Kecsma, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. július 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: bolgár.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló, 2014. május 15-i 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 189., 59. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a K. H. K. és B. A. C. valamint E. E. K. (a továbbiakban együttesen: adósok) között K. H. K. által a B. A. C.-val, valamint E. E. K.-val szemben állítólagosan fennálló követelésének különösen ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés útján való behajtása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 655/2014 rendelet (5), (13), (14) és (37) preambulumbekzdése a következőket mondja ki:
 - „(5) Minden tagállamban léteznek a biztosítási intézkedések – így számlazárolást elrendelő végzések – megállapítására vonatkozó nemzeti eljárások, azonban az intézkedések elrendelésének feltételei és végrehajtásuk hatékonysága nagy különbségeket mutat. Ezen túlmenően, tagállamközi ügyekben nehézkes lehet a nemzeti biztosítási intézkedések igénybevétele, különösen ha a hitelező több, különböző tagállamban vezetett számla zárolására törekszik. Ezért szükségesnek és célszerűnek tűnik egy olyan kötelező erejű és közvetlenül alkalmazandó uniós jogi eszköz elfogadása, amely létrehoz egy, a bankszámlákon tartott pénzeszközök hatékony és gyors zárolását tagállamközi ügyekben lehetővé tevő új uniós eljárást.
- [...]
- (13) Annak biztosítása érdekében, hogy a számlazárolási végzessel kapcsolatos eljárás és az ügy érdemében folyó eljárás között szoros kapcsolat álljon fenn, a számlazárolási végzés kibocsátására vonatkozó nemzetközi joghatósággal azon tagállam bíróságainak kell rendelkezniük, amelyben a bíróságok az ügy érdemében történő határozathozatalra joghatósággal rendelkeznek. A rendelet alkalmazásában az ügy érdemére vonatkozó eljárás fogalmának ki kell terjednie a szóban forgó követelésre vonatkozó végrehajtható jogcím megszerzésére irányuló mindennemű eljárásra, beleértve többek között a fizetési meghagyásra vonatkozó egyszerűsített eljárásokat, és az olyan eljárásokat is, mint például a francia „procédure de référé”. Amennyiben az adós valamely tagállamban lakóhellyel vagy székhellyel rendelkező fogyasztó, úgy a végzés kibocsátásának tekintetében kizárólag az adott tagállam bíróságai rendelkezhetnek joghatósággal.
- (14) A számlazárolási végzés kibocsátási feltételeinek megfelelő egyensúlyt kell teremteniük a hitelezőnek a végzés beszerzéséhez fűződő érdeke és az adós azon érdeke között, hogy ne kerüljön sor visszaélésre a végzessel kapcsolatban.

[...]

[...]

(37) A számlazárolási végzés gyors és késedelem nélküli kibocsátásának és végrehajtásának biztosítása érdekében e rendeletnek meg kell határoznia az eljárás különféle szakaszainak lezárására rendelkezésre álló határidőket. Az eljárásban részt vevő bíróságok vagy hatóságok csak kivételes körülmények esetén térhetnek el ezektől a határidőktől, például ha az ügy jogi vagy ténybeli szempontból összetett.”

4 E rendelet 1. cikke a következőket írja elő:

„(1) Ez a rendelet olyan uniós eljárást hoz létre, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzéshez (a továbbiakban: számlazárolási végzés vagy végzés) jusson, amely megakadályozza, hogy az adós által vagy az adós nevében valamely tagállamban vezetett bankszámlán tartott pénzeszközöknek a végzésben megállapított összeghatárig történő átutalása vagy felvétele veszélyeztesse a hitelező követelésének későbbi érvényesítését.

(2) A számlazárolási végzés a nemzeti jog értelmében meglévő zárolási intézkedések alternatívájaként áll a hitelező rendelkezésére.”

5 Az említett rendelet 4. cikkének 8–10. pontja alkalmazásában:

„8. »bírósági határozat«: valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve a költségek és kiadások bírósági tisztviselő általi megállapításáról szóló határozatot is;

9. »perbeli egyezség«: valamely tagállam bírósága által jóváhagyott vagy eljárás során valamely tagállam bírósága előtt kötött egyezség;

10. »közokirat«: a valamely tagállamban az alaki követelményeknek megfelelően közokiratként kiállított vagy bejegyzett okirat, amelynek hitelessége:
a) a közokirat aláírására és tartalmára vonatkozik; és
b) valamely hatóság vagy erre feljogosított bármely más szerv által nyert megállapítást”.

6 Ugyanezen rendeletnek „A számlazárolási végzés kérelmezési eljárása” című 2. fejezetében szereplő, „A számlazárolási végzés kérelmezésének feltételei” címet viselő 5. cikke értelmében:

„Számlazárolási végzés iránt a következő esetekben folyomodhat a hitelező:

a) azt megelőzően, hogy a hitelező az ügy érdemében eljárást kezdeményez valamely tagállamban az adóssal szemben, vagy ezen eljárás bármely szakaszában a határozat meghozataláig, illetve a perbeli egyezség jóváhagyásáig vagy megkötéséig;

b) azt követően, hogy a hitelező valamely tagállamban olyan bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve olyan perbeli egyezsége jutott, amelynek értelmében az adós köteles megfizetni a hitelező követelését.”

7 A 655/2014 rendelet „Joghatóság” című 6. cikke az (1) és (4) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) Ha a hitelező még nem jutott bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve perbeli egyezsége, akkor a számlazárolási végzés kibocsátására azon tagállami bíróságoknak van joghatósága, amely bíróságok az alkalmazandó joghatósági szabályok szerint joghatósággal rendelkeznek az ügy érdemében határozatot hozni.

[...]

(4) Ha a hitelező közokirathoz jutott, akkor az ebben az okiratban meghatározott követeléshez kapcsolódó számlazárolási végzés kibocsátására azon tagállam erre a célra kijelölt bírósági rendelkeznek joghatósággal, amelyben az említett okiratot kiállították.”

8 E rendelet 7. cikkének a szövege a következő:

„(1) A bíróság abban az esetben bocsát ki számlazárolási végzést, ha a hitelező a bíróság előtt hitelt érdemlően bizonyítja, hogy sürgősen szükség van számlazárolási végzés formájában biztosítási intézkedés meghozatalára, mert fennáll annak a valós kockázata, hogy ilyen intézkedés hiányában a hitelező követelésének az adóssal szembeni későbbi végrehajtása megghiúsul vagy számottevően nehezebb lesz.

(2) Ha a hitelező még egyik tagállamban sem jutott olyan bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve olyan perbeli egyezsége, amely kötelezi az adóst a hitelező követelésének megfizetésére, akkor a hitelezőnek hitelt érdemlően bizonyítani kell a bíróság előtt azt is, hogy jók az esélyei arra, hogy az adóssal szembeni követelésének érdeméről számára kedvező döntés szülessen.”

9 Az említett rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A számlazárolási végzés iránti kérelmet az 52. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kidolgozott formanyomtatványon kell előterjeszteni.”

10 Ugyanezen rendelet 14. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Ha a hitelező valamely tagállamban olyan végrehajtható bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve olyan végrehajtható perbeli egyezsége jutott, amelynek értelmében az adós köteles megfizetni a hitelező követelését, és a hitelező okkal feltételezi, hogy az adós egy bizonyos tagállamban valamely banknál egy vagy több bankszámlával rendelkezik, de nem ismeri sem a bank nevét és/vagy címét, sem az IBAN-számot, a BIC-kódot vagy a bank azonosítását lehetővé tevő egyéb banki számot, akkor kérelmezheti attól a bíróságtól, amelynél a számlazárolási végzés iránti kérelmet előterjesztette, a végrehajtás helye szerinti tagállam információs hatóságának abból a célból való megkeresését, hogy az szerezzze be a bank vagy bankok, valamint az adós számlája vagy számlái azonosításának lehetővé tételéhez szükséges információkat.

Az első albekezdés ellenére a hitelező akkor is előterjesztheti az abban az albekezdésben említett kérelmet, ha a birtokában lévő bírósági határozat, perbeli egyezés vagy közokirat még nem hajtható végre, és a zárolandó összeg a jelentőséggel bíró körülményeket figyelembe véve jelentős, és a hitelező a bíróság előtt hitelt érdemlően bizonyítja, hogy a számlainformációkra sürgősen szükség van, mert fennáll annak a kockázata, hogy a számlainformációk hiányában veszélybe kerülhet a hitelező követelésének az adóssal szembeni későbbi végrehajtása, és hogy ez a hitelező pénzügyi helyzetének számottevő romlásához vezethet.”

11 A 655/2014 rendelet 18. cikke a határozathozatali határidőkre vonatkozik a számlazárolási végzés iránti kérelem ügyében. Ez a cikk az (1) és (2) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a hitelező még nem jutott bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve nem jutott perbeli egyezsége, akkor a bíróságnak a kérelem hitelező általi előterjesztését vagy adott esetben hiánypótlását követő tizedik munkanap végéig határozatot kell hoznia.

(2) Ha a hitelező már bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve perbeli egyezsége jutott, akkor a bíróságnak a kérelem hitelező általi előterjesztését vagy adott esetben hiánypótlását követő ötödik munkanap végéig határozatot kell hoznia.”

- 12 E rendelet 45. cikke előírja, hogy „[a]mennyiben rendkívüli körülmények esetén az érintett bíróság vagy hatóság nem tudja tartani [...] a 18. cikkben[...] előírt határidőket, a bíróságnak, illetve hatóságnak az említett rendelkezésekben előírt intézkedéseket a lehető leghamarabb meg kell tennie”.

A bolgár jog

- 13 A graždanski protsesualen kodeks „Értesítés kifüggesztéssel való kézbesítése” címet viselő 47. cikkének az alapügyben alkalmazandó szövege (polgári perrendtartás, a továbbiakban: GPK) az (1) bekezdésében előírja, hogy „[h]a egy hónapon belül az alperes nem lehet fel az aktában szereplő címen, és nem található olyan személy, aki kész átvenni az értesítést, a kézbesítő értesítést függeszt ki az érintett lakásajtájára vagy postaládájára; ha ezekhez nem fér hozzá, akkor az ingatlan bejárati ajtajára vagy közeli, jól látható helyre függeszti ki az értesítést. Ha a kézbesítő hozzáfér a postaládához, akkor oda is bedobja az értesítést. Az alperes aktában szereplő címen való fellelhetőségének hiányát kell megállapítani, ha ezen a címen legalább egyhetes különbséggel legalább háromszor eredménytelenül megkísérelték a kézbesítést, és ennek keretében legalább egy kísérletnek munkaszüneti napra kell esnie. Ez a szabály nem alkalmazandó, ha a kézbesítő a lakástulajdonosok közössége képviselőjének vagy a település polgármesterének tájékoztatása alapján vagy más módon azt az információt kapta, hogy az alperes nem ezen a címen lakik, és ezt az értesítésen az információ forrásának megjelölésével igazolja.”
- 14 A GPK fizetési meghagyásos eljárásra vonatkozó 37. fejezetének a részét képező, „Fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem” című 410. cikke értelmében:

„(1) A kérelmező fizetési meghagyás kibocsátását kérheti:

1. pénzkövetelések vagy helyettesíthető dolgok követelése esetén, ha a kerületi bíróság illetékes a kérelem tekintetében;

2. olyan ingóság kiadása iránt, amelyet az adós visszaadási kötelezettség mellett kapott, vagy amelyet zálogjog terhel, vagy amelyet az adósnak tulajdonátruházási kötelezettséggel adtak át, ha a kerületi bíróság illetékes a kérelem tekintetében.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell a végrehajtható okirat iránti kérelmet, és eleget kell tennie a 127. cikk (1) és (3) bekezdése, valamint a 128. cikk 1. és 2. pontja szerinti követelményeknek. A kérelemben fel kell tüntetni a számlaszámot vagy más fizetési módot.”

- 15 A GPK 414. cikkének a szövege a következő:

„(1) Az adós a fizetési meghagyás vagy annak részei ellen írásban ellentmondással élhet. A 414a. cikkben szereplő esetek kivételével nem kell indokolni az ellentmondást.

(2) Az ellentmondást a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított két hetes határidőn belül kell előterjeszteni. A határidő nem hosszabbítható meg.”

- 16 A GPK 415. cikkének (1) és (5) bekezdése értelmében:

„(1) A bíróság a következő esetekben felhívja a kérelmező figyelmét a követelésének érvényesítése iránti kereset előterjesztésének lehetőségére:

1. ha határidőn belül terjesztették elő az ellentmondást;

2. ha a fizetési meghagyást az adósnak a 47. cikk (5) bekezdése szerint kézbesítették;

3. ha a bíróság elutasította a fizetési meghagyást kibocsátó végzés meghozatalát.

[...]

(5) Ha a kérelmező nem bizonyítja a kereset határidőben való előterjesztését, a bíróság a fizetési meghagyást és a 418. cikk szerinti végrehajtható okiratot teljes egészében vagy részben megsemmisíti.”

17 A GPK 416. cikke a fizetési meghagyás végrehajthatóságára vonatkozik, és előírja, hogy „[h]a nem terjesztettek elő határidőben ellentmondást, vagy azt visszavonják, vagy a követelést megállapító ítélet jogerőre emelkedik, a fizetési meghagyás végrehajthatóvá válik. A fizetési meghagyás alapján a bíróság végrehajtási intézkedést rendel el, és ezt feljegyzi a fizetési meghagyáson.”

18 A GPK-nak a 655/2014 rendelet szerinti ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzésre vonatkozó 618a. cikke értelmében:

„(1) Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátását a kereset előterjesztése előtt az ügy érdemi eldöntésére illetékes elsőfokú bíróság előtt lehet kérni.

(2) Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátását a [655/2014 rendelet] 4. cikkének 10. pontja szerinti közokirat kiállítását követően az illetékes elsőfokú bíróság előtt lehet kérni.

(3) A felperes a bírósági eljárás bármely szakaszában, annak lezárása előtt kérheti, hogy az eljáró bíróság bocsásson ki ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzést. Ha az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátására irányuló kérelmet felülvizsgálati eljárásban kéri, a fellebbviteli bíróság illetékes eljárni.

(4) Az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátását az ügy érdemében első fokú eljáró bíróság ítéletének kihirdetését követően vagy perbeli egyezség jóváhagyását követően lehet kérni.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 Az alapeljárás felperese a Sofiyski rayonon sad (szófiai kerületi bíróság, Bulgária) III. polgári jogi részlegének 155. tanácsa előtt a GPK 410. cikke alapján fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet nyújtott be az adósokkal szemben, akik egyetemlegesen kötelesek a 2017. október 20-i adásvételi előszerződés és annak módosítása alapján fennálló előlegnek megfelelő és ahhoz kapcsolódóan 2018. március 2-től a követelt összeg végleges megfizetéséig érvényes törvényes kamatokkal növelt összegnek a részére történő megfizetésére.

20 2018. április 5-én a kérdést előterjesztő bíróság a GPK 410. cikke alapján fizetési meghagyást kibocsátó végzést hozott. 2018. április 18-án az említett végzés másolatait elküldték az adósok szófiai (Bulgária) címére, amelyeket az alapeljárás felperese tüntetett fel, és amelyek megegyeztek a nemzeti „Népesség-nyilvántartó” adatállományában szereplő címekkel.

21 Ezeket az értesítéseket visszaküldték a feladónak, mivel az adósokat nem találták a megadott címeken. Az adósok egyébiránt nem reagáltak kellő határidőn belül a GPK 47. cikke (1) bekezdésének megfelelően a lakásajtajukra, illetve postaládájukra kifüggesztett értesítésekre. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem tudott azonosítani az adósok esetében egy másik címet.

- 22 2018. augusztus 2-i végzésével, amelyet 2018. augusztus 3-án közöltek, ez a bíróság arról tájékoztatta az alapeljárás felperesét, hogy a GPK 415. cikke (1) bekezdésének 2. pontja alapján keresetet terjeszthet elő az adósokkal szemben fennálló követelésének megállapítása érdekében.
- 23 E végzés elfogadásának említett napján az alapeljárás felperese a GPK 618a. cikke és a 655/2014 rendelet 8. cikke alapján azt kérte, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az adósok által Svédországban tartott bankszámlákkal összefüggésben ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzést bocsásson ki a részére, mivel az adósok elhagyták Bulgáriát, és ebben az időpontban Svédországban tartózkodtak.
- 24 2018. augusztus 2-i végzésével a kérdést előterjesztő bíróság közölte ezt az új kérelmet és annak mellékleteit a Sofiyski rayonon sad (szófiai kerületi bíróság) II. polgári jogi részlegének vezetőjével egy külön eljárás megindítása és előadó bíró kijelölése érdekében. A II. polgári jogi részleg vezetője azonban visszaküldte az ügyet döntéshozatalra a kérdést előterjesztő bíróság elé azzal az indokkal, hogy a GPK 410. cikke alapján hozott, 2018. április 5-i fizetési meghagyást kibocsátó végzés a 655/2014 rendelet 4. cikkének 10. pontja szerinti „közokiratnak” minősül, és hogy külön eljárás megindításának nincs helye.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság ezzel nem ért egyet. Arra az álláspontra helyezkedik, hogy a GPK 410. cikke szerinti végzés nem válik azonnal végrehajthatóvá, ha a GPK 414. cikke alapján azzal szemben ellentmondás emelhető. Az ilyen végzés tehát nem minősülhet a 655/2014 rendelet 4. cikkének 10. pontja értelmében vett „közokiratnak”. Az azonnali végrehajthatóság e hiánya a GPK 415. cikkének (5) bekezdéséből is következik, amelynek értelmében a hitelező feladata annak bizonyítása, hogy keresetét az előírt határidőn belül terjesztette elő, ennek hiányában a végzést megsemmisítik. A jelen esetben nincs tehát olyan végrehajtható végzés, amely közokiratnak minősül, és amelynek alapján a kérdést előterjesztő bíróság a fizetési meghagyásos eljárás keretében a GPK 618a. cikkének (2) bekezdése alapján ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzést hozhatna. Az ilyen végzést a GPK 618a. cikkének (3) bekezdése alapján csak az ügy érdemére vonatkozó külön eljárás keretében lehetne elfogadni.
- 26 Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a GPK 410. cikkében bevezetett fizetési meghagyásos eljárás keretében az ilyen eljárás során eljáró bíróságot semmilyen más határidő nem köti, csak a nemzeti jog által a fizetési meghagyás kibocsátása tekintetében előírt határidő, amely az ítélezési szünet alatt felfüggesztésre kerül. Ellenben a 655/2014 rendelet 18. cikkének (1) bekezdése egy olyan határidőt ír elő, amelyen belül a bíróság köteles az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés iránti kérelemről dönteni. A kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés merül fel, hogy ez a határidő elsőbbséggel bír-e a nemzeti jogi rendelkezésekhez képest oly módon, hogy ez a bíróság akkor is köteles az e rendelet 18. cikkének (1) bekezdésében előírt határidőn belül dönteni, ha a határidő az ítélezési szünet alatt jár le.
- 27 E körülmények között határozott úgy a Sofiyski rayonon sad (szófiai kerületi bíróság), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) A [GPK] 410. cikke szerinti, pénzkövetelésre vonatkozó és még nem jogerős fizetési meghagyás a [655/2014 rendelet] 4. cikkének 10. pontja szerinti közokiratnak minősül-e?
- 2) Ha a [GPK] 410. cikke szerinti fizetési meghagyás nem közokirat, akkor a hitelező kérelmére a [GPK] 410. cikk[e] szerinti eljáráson kívül kell-e indítani a [655/2014 rendelet] 5. cikkének a) pontja szerinti külön eljárást?
- 3) Ha a [GPK] 410. cikke szerinti fizetési meghagyás közokirat, akkor a bíróság köteles a [655/2014 rendelet] 18. cikkének (1) bekezdése szerinti határidőn belül határozni, ha valamely nemzeti jogi rendelkezés előírja, hogy ítélezési szünetben a határidők felfüggesztésre kerülnek?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

- 28 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikk által bevezetett, a nemzeti bíróságok és a Bíróság közötti együttműködési eljárás keretében a Bíróságnak hasznos választ kell adnia a nemzeti bíróság számára, amely megkönnyíti az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntését. Ebből a szempontból adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket (2019. szeptember 26-i UTEP 2006. ítélet, C-600/18, EU:C:2019:784, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság feladata ugyanis az uniós jog minden olyan rendelkezésének értelmezése, amelyre a nemzeti bíróságoknak az eléjük terjesztett jogviták eldöntése érdekében szükségük van, még akkor is, ha e bíróságok az általuk feltett kérdésekben nem jelölik meg kifejezetten ezeket a rendelkezéseket.
- 29 Következésképpen, még ha a feltett kérdések formailag elsősorban a 655/2014 rendelet 10. cikke 4. pontjának, 5. cikke a) pontjának, valamint 18. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkoznak is, e körülmény nem képezi akadályát annak, hogy a Bíróság az uniós jog valamennyi olyan értelmezési szempontját megadja, amelyek az alapügy elbírálásához hasznosak lehetnek. E tekintetben a Bíróságnak kell a nemzeti bíróság által szolgáltatott információk összessége és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolása alapján meghatározni az említett jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése az alapeljárás tárgyára figyelemmel szükséges (lásd analógia útján: 2014. szeptember 4-i *eco cosmetics* és *Raiffeisenbank St. Georgen* ítélet, C-119/13 és C-120/13, EU:C:2014:2144, 33. pont; 2019. szeptember 26-i UTEP 2006. ítélet, C-600/18, EU:C:2019:784, 18. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az első kérdésről

- 30 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 655/2014 rendelet 4. cikkének 10. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, nem végrehajtható fizetési meghagyás az e rendelkezés értelmében vett „közokirat” fogalma alá tartozik.
- 31 Mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy a 655/2014 rendelet 1. cikkéből kitűnik, hogy az említett rendelet olyan uniós eljárást hoz létre, amely lehetővé teszi a hitelező számára, hogy a nemzeti jog által előírt biztosítási intézkedések alternatívájaként ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzéshez jusson, amely megakadályozza, hogy az adós által vagy az adós nevében valamely tagállamban vezetett bankszámlán nyitott pénzeszközöknek a végzésben megállapított összeghatárig történő átutalása vagy felvétele veszélyeztesse a hitelező követelésének későbbi érvényesítését.
- 32 Amint az a 655/2014 rendelet (5) preambulumbekkezdéséből következik, a rendelet olyan kötelező erejű és közvetlenül alkalmazandó rendelkezések előírásáról gondoskodik, amelyek a számlazárolás egységes európai eljárását hozzák létre, lehetővé téve a bankszámlákon tartott pénzeszközök hatékony és gyors zárolását tagállamközi ügyekben.
- 33 Az említett rendelet gyakorlati alkalmazásának megkönnyítése érdekében a rendelet a végzés iránti kérelemhez a 655/2014 rendeletben említett formanyomtatványok meghatározásáról szóló, 2016. október 10-i (EU) 2016/1823 bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2016. L 283., 1. o.) I. mellékletében szereplő formanyomtatványt határoz meg, amelyet a hitelezőnek a 655/2014 rendelet 8. cikke értelmében használnia kell.
- 34 A 655/2014 rendelet 5. cikkének megfelelően a hitelező ilyen számlazárolási végzés kibocsátása iránti kérelmet nyújthat be egyrészt azt megelőzően, hogy az ügy érdemében eljárást kezdeményez valamely tagállamban az adóssal szemben, vagy ezen eljárás bármely szakaszában a határozat meghozataláig,

illetve a perbeli egyezség jóváhagyásáig vagy megkötéséig. Másrészt a hitelező ilyen kérelmet nyújthat be azt követően, hogy valamely tagállamban olyan bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve olyan perbeli egyezségekre jutott, amelyek értelmében az adós köteles megfizetni a hitelező követelését.

- 35 A 655/2014 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha a hitelező még nem jutott bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve perbeli egyezségekre, akkor a számlazárolási végzés kibocsátására azon tagállami bíróságoknak van joghatósága, amely bíróságok az alkalmazandó joghatósági szabályok szerint joghatósággal rendelkeznek az ügy érdemében határozatot hozni. E cikk (3) és (4) bekezdése azokat az eseteket érinti, amikor a hitelező már határozathoz, perbeli egyezségekre vagy közokirathoz jutott. Egyrészt e rendelet 6. cikkének (3) bekezdéséből következik, hogy a bírósági határozatban vagy a perbeli egyezségben érintett követeléshez kapcsolódó ilyen számlazárolási végzés kibocsátására azon tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelyben a bírósági határozatot hozták, illetve a perbeli egyezséget jóváhagyták vagy megkötötték. Másrészt az említett rendelet 6. cikkének (4) bekezdése értelmében, ha a hitelező közokirathoz jutott, akkor az ebben az okiratban meghatározott követeléshez kapcsolódó számlazárolási végzés kibocsátására azon tagállam erre a célra kijelölt bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelyben az említett okiratot kiállították. Ez a megkülönböztetés átvételre került a 2016/1823 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő formanyomtatvány „Joghatóság” című 5. rovatában.
- 36 A Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság lényegében úgy ítéli meg, hogy az általa az alapeljárás keretében a GPK 410. cikk alapján hozott, fizetési meghagyást kibocsátó végzés nem vált végrehajthatóvá abban az időpontban, amikor az alapeljárás felperese a 655/2014 rendelet 8. cikke értelmében előterjesztette az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés iránti kérelmét. Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az ilyen végzés meghozatalára nem rendelkezik joghatósággal.
- 37 Annak a meghatározása érdekében, hogy az a bíróság, amely a nemzeti jog alapján fizetési meghagyást kibocsátó határozatot hozott, az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátására is joghatósággal rendelkezik-e, meg kell vizsgálni, hogy a „bírósági határozatnak”, a „perbeli egyezségnek” vagy a „közokiratnak”, amelyekhez, illetve amelyre a hitelező az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban jutott, a 655/2014 rendelet értelmében végrehajthatónak kell-e lennie.
- 38 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog egységes alkalmazásának és az egyenlőség elvének a követelményeiből következik, hogy jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést általában az egész Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve nemcsak a rendelkezés szövegét, hanem annak összefüggéseit és a kérdéses szabályozás célját is (2019. május 23-i WB ítélet, C-658/17, EU:C:2019:444, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 A 655/2014 rendelet 4. cikkének 8–10. pontja, amely meghatározza a „bírósági határozat”, a „perbeli egyezség” és a „közokirat” fogalmát, nem pontosítja kifejezetten, hogy a kérdéses aktusnak végrehajtható jelleggel kell rendelkeznie. Következésképpen meg kell állapítani, hogy e rendelkezés szó szerinti értelmezése önmagában nem teszi lehetővé annak meghatározását, hogy a „közokirat” említett rendelet szerinti fogalma azt feltételezi-e, hogy a kérdéses aktus végrehajtható.
- 40 Azon háttér elemzését illetően, amelybe az említett rendelkezés illeszkedik, a 655/2014 rendeletnek a (14) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 7. cikke a hitelező és az adós érdekei közötti megfelelő egyensúly megteremtésére irányul, amennyiben az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátásához eltérő feltételeket ír elő aszerint, hogy a hitelező már szerzett-e, vagy sem, olyan okiratot, amely az adóst a hitelező követelésének az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban való megfizetésére kötelezi. Konkrétan az első esetben a hitelezőnek csak az intézkedés közvetlen veszély fennállása miatti sürgős jellegét kell bizonyítania, miközben a második esetben a bíróságot a *fumus boni iuris* fennállásáról is meg kell győznie.

- 41 Amint azt a főtanácsnok indítványának 68. és 69. pontjában hangsúlyozta, a 655/2014 rendelet 4. cikke 8–10. pontjának olyan értelmezése, miszerint a hitelező által szerzett, az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban nem végrehajtható okirat az említett rendelkezés értelmében vett „bíróági határozatnak”, „közokiratnak” vagy „perbeli egyezségnek” minősül, sértheti a jelen ítélet előző pontjában említett egyensúlyt.
- 42 Egyébiránt ezt az értelmezést megerősíti a 655/2014 rendelet 14. cikkének a (20) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése, amely előírja, hogy az adós bankszámláira vonatkozó információk iránti kérelmet többek között végrehajtható okirat birtokában lehet benyújtani. Az ilyen kérelem kivételesen alapulhat nem végrehajtható okiraton, kizárólag akkor, ha bizonyos szigorúbb feltételek teljesülnek.
- 43 A 655/2014 rendelet előkészítő munkálatai egyaránt megerősítik az ilyen értelmezést. A polgári és kereskedelmi ügyekben a határokon átnyúló követelésbehajtás megkönnyítése érdekében ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat [COM(2011) 445 végleges] megkülönböztette egyrészt azt az esetet, amikor a hitelező már a végrehajtás helye szerinti tagállamban végrehajtható bíróági határozattal, perbeli egyezséggel vagy közokirattal rendelkezik, másrészt pedig azt az esetet, amikor a hitelező még nem indított az ügy érdemében bíróági eljárást, vagy ha az adóssal szemben az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban végrehajtható okiratot szerzett, azonban azt a végrehajtás helye szerinti tagállamban még nem nyilvánították végrehajthatóvá.
- 44 Márpedig az okiratoknak az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban és a végrehajtás helye szerinti tagállamban fennálló végrehajtható jellege közötti ezen különbségtételt az uniós jogalkotó megszüntette, és az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátásának azon feltételei, amelyeket arra az esetre gondoltak ki, ha a hitelező az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban már végrehajtható okirattal rendelkezik, innen átkerültek abba az esetkörbe, amikor a hitelező az adóst a követelés megfizetésére kötelező okirattal rendelkezik. Ezért a 655/2014 rendelet előkészítő munkálatainak elemzéséből kitűnik, hogy ahhoz, hogy az említett rendelet értelmében vett „bíróági határozatnak”, „perbeli egyezségnek” vagy „közokiratnak” lehessen tekinteni, ennek az okiratnak az eredeti eljárás helye szerinti tagállamban végrehajthatónak kell lennie.
- 45 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 655/2014 rendelet 4. cikkének 10. pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, nem végrehajtható fizetési meghagyás nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „közokirat” fogalma alá.

A második kérdéstről

- 46 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 655/2014 rendelet 5. cikkének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, folyamatban lévő fizetési meghagyásos eljárás minősíthető-e az e rendelkezés értelmében vett „az ügy érdemére vonatkozó eljárásnak”.
- 47 E rendelet (13) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy az ügy érdemére vonatkozó eljárás fogalmának ki kell terjednie a szóban forgó követelésre vonatkozó végrehajtható jogcím megszerzésére irányuló mindennemű eljárásra, beleértve többek között a fizetési meghagyásra vonatkozó egyszerűsített eljárásokat. Ezért a 655/2014 rendelet e fogalomnak tág hatályt biztosít.
- 48 A jelen esetben, tekintettel arra, hogy az adósokat nem találták Bulgáriában a megjelölt címen, és azok nem reagáltak a GPK 414. cikkében előírt kéthetes határidőn belül az értesítés kifüggesztésére, a bíróság arról tájékoztatta az alapeljárás felperesét, hogy követelésének érvényesítése érdekében a GPK 415. cikke (1) bekezdésének 2. pontja alapján keresetet indíthat.

- 49 Továbbá a GPK 415. cikkének (5) bekezdése szerint, ha a kérelmező nem bizonyítja a kereset határidőben való előterjesztését, a bíróság a fizetési meghagyást kibocsátó végzést teljes egészében vagy részben megsemmisíti. Mindazonáltal és a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből nem tűnik ki, hogy az eljárást felfüggesztették vagy megszüntették.
- 50 Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatok függvényében az alapeljárás felperese által előtte indított fizetési meghagyásos eljárást az 655/2014 rendelet 5. cikkének a) pontja értelmében az e bíróság előtt folyamatban lévő, az ügy érdemére vonatkozó eljárásnak kell tekinteni.
- 51 Ezért a jelen ügyben nem szükséges, hogy az alapeljárás felperese a GPK 410. cikke szerinti eljáráson kívül külön keresetet indítson.
- 52 A fentiekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 655/2014 rendelet 5. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, folyamatban lévő fizetési meghagyásos eljárás minősíthető az e rendelkezés értelmében vett „az ügy érdemére vonatkozó eljárásnak”.

A harmadik kérdésről

- 53 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 655/2014 rendelet 45. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az ítélkezési szünet az e rendelkezés értelmében vett „rendkívüli körülmények” fogalma alá tartozik.
- 54 Ami a kérdést előterjesztő bíróságnak a 655/2014 rendelet 18. cikke (1) bekezdésében említett határidő betartására vonatkozó kérdéseit illeti, ez a rendelkezés előírja, hogy az illetékes bíróság a kérelem hitelező általi előterjesztését vagy adott esetben hiánypótlását követő tizedik munkanap végéig határozatot hoz.
- 55 Márpedig e rendelet (37) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy ezek a határidők annak érdekében kerültek előírásra, hogy az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátására és végrehajtására gyorsan kerüljön sor. Az említett rendelet 45. cikke mindazonáltal előírja az e határidőktől való eltérés lehetőségét, ha azt rendkívüli körülmények indokolják, például ha az ügy jogi vagy ténybeli szempontból összetett, amint azt ugyanezen rendelet (37) preambulumbekkezdése jelzi. E tekintetben az ítélkezési szünet időszakai nem minősíthetők az e rendelkezés értelmében vett „rendkívüli körülményeknek”.
- 56 Az előző megfontolásokból következik, hogy a 655/2014 rendelet 45. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az ítélkezési szünet nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „rendkívüli körülmények” fogalma alá.

A költségekről

- 57 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló, 2014. május 15-i 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikkének 10. pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, nem végrehajtható fizetési meghagyás nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „közokirat” fogalma alá.**
- 2) **A 655/2014 rendelet 5. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló, folyamatban lévő fizetési meghagyásos eljárás minősíthető az e rendelkezés értelmében vett „az ügy érdemére vonatkozó eljárásnak”.**
- 3) **A 655/2014 rendelet 45. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az ítélezési szünet nem tartozik az e rendelkezés értelmében vett „rendkívüli körülmények” fogalma alá.**

Aláírások